

Sygn. akt I C 140/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki

Protokolant sekretarz sądowy Grażyna Pałubicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2017 roku w Człuchowie

sprawy

z powództwa P. M.

przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w C.

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda P. M. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa Zakładu Karnego w C. kwotę 240,00 zł (słownie: dwieście czterdzieści złotych) tytułem kosztów procesu.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 140/17

UZASADNIENIE

Powód P. M. wniósł do Sądu Rejonowego w Słupsku pozew przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w C. o zapłatę kwoty 12 000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż podczas pobytu w Zakładzie Karnym w C. ponad rok czasu leczono mu bolącego zęba. Z powodu braku w jednostce penitencjarnej rentgena, powodowi nie można było zrobić zdjęcia i przez to wyrwano mu dwa inne zęby o zdrowych korzeniach. Po ponad roku leczenia, powód zwrócił się do Dyrektora Zakładu Karnego w C. o przewiezienie go do szpitala w celu zrobienia zdjęcia rentgenowskiego. Po zrobieniu zdjęcia uzębienia, stomatolog stwierdził, że ząb, który go bolął, jest zepsuty i nie nadaje się do niczego, ale mimo to, dalej go plombował i szlifował. Kwota zadośćuczynienia, którą domagał się powód, miała rekompensować ból, jakiego doznał przez cały ten czas oraz umożliwić powodowi naprawę jego uzębienia.

Postanowieniem z dnia 25 października 2016 roku wydanym w sprawie I C 2149/16 Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Słupsku zwolnił powoda P. M. od kosztów sądowych w całości.

Pozwany Skarb Państwa Zakład Karny w C., reprezentowany przez pełnomocnika zawodowego w osobie radcy prawnego, w odpowiedzi na pozew podniósł zarzut niewłaściwości wnosząc o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Człuchowie. Nadto wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż powód nie precyzuje w jakim okresie miało miejsce opisane przez powoda leczenie, natomiast powód przebywał w pozwanej jednostce w okresie od dnia 04 września 2009 roku do dnia 20 października 2009 roku oraz od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 21 stycznia 2016 roku. Z uwagi na brak dokumentacji medycznej powoda, pozwany nie odniósł się do zgłaszanych przez powoda zarzutów.

Postanowieniem z dnia 02 lutego 2017 roku wydanym w sprawie I C 2149/16 Sąd Rejonowy w Słupsku przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Człuchowie.

Powód P. M. na rozprawie w dniu 16 maja 2017 roku dookreślił, iż dochodzi swojego roszczenia za szkody, jakie ponosił przez okres 12 miesięcy, nie pamiętał jednak w jakich latach to było wskazując, iż mogło to być w latach 2012-2013 bądź 2013-2014. Podkreślił, iż stomatolog leczyła powodowi zęba na ślepo, wyrwała mu dwa inne zęby ze zdrowymi korzeniami, a ząb, który bolał powoda, był rozwiercany i zaklejany co tydzień przez rok, była to górna siódemka.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. M. przebywał w Zakładzie Karnym w C. w okresach od dnia 20 września 2008 roku do dnia 18 listopada 2008 roku, od dnia 04 września 2009 roku do dnia 20 października 2009 roku oraz od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 21 stycznia 2016 roku.

(bezsporne, nadto dowód: przeglądarka historii rozmieszczenia k. 39)

Podczas pobytu w Zakładzie Karnym w C. powód wielokrotnie uskarżał się na bóle zębów, w związku z czym systematycznie leczył się u stomatologa. Od listopada 2011 roku leczono powodowi ząb nr 17. Od lipca 2013 roku do marca 2014 roku wyleczono powodowi kanałowo zęba nr 23. W dniu 1 kwietnia 2014 roku skierowano powoda na RTG zębów nr 46 i 47. W dniu 23 kwietnia 2014 roku usunięto zęba nr 47 na skutek zgorzeli. W okresie od maja 2014 roku do grudnia 2014 roku podjęto próbę leczenia z powodu zgorzeli zęba nr 31, który był zębem przednim. Pomimo zastosowania odpowiedniego, różnorodnego leczenia oraz ciągłego monitorowania postępów, ząb ten nie reagował na stosowane środki i metody, dlatego też w dniu 12 grudnia 2014 roku usunięto zęba nr 31. Wyleczono powodowi również zęba nr 34 oraz 35. W 2016 roku usunięto powodowi zęba nr 17.

(dowód: książka zdrowia pozwanego – akta sprawy I C 211/14 Sądu Rejonowego w Słupsku)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje fakt, iż podczas pobytu w Zakładzie Karnym w C. powód systematycznie korzystał z pomocy stomatologicznej. Powód kwestionował natomiast rodzaj i sposób zastosowanego przez stomatologa leczenia, w wyniku którego wyrwane zostały mu trzy zęby, z czego dwa zęby były zdrowe o zdrowych korzeniach. Zastosowane leczenie, w szczególności nie wykonanie przez okres 12 miesięcy zdjęcia rentgenowskiego chorego zęba, doprowadziło do naruszenia jego dóbr osobistych.

Powód opierał swoje roszczenie na stosunku zobowiązaniowym wywodzonym z zasad odpowiedzialności podmiotu za czyny niedozwolone jego funkcjonariuszy wykonujących powierzone obowiązki.

Dla zaistnienia odpowiedzialności z tytułu deliktów konieczne jest zawsze współistnienie trzech przesłanek: powstanie szkody – rozumianej jako uszczerbek w dobrach prawem chronionych osoby pokrzywdzonej, wystąpienie zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu oraz związek przyczynowy między owym zdarzeniem i szkodą. Zdarzenia, z którymi ustawa łączy obowiązek naprawienia szkody uregulowane są różnie,

w zależności od tego czy dotyczą one czynów własnych, czynów cudzych, wyrządzenia szkody przez rzeczy czy działanie siły przyrody, przy czym zdarzenia te są jednoznaczne z przyczyną sprawczą szkody tylko w odniesieniu do odpowiedzialności za wyrządzenie szkody czynem własnym, a przy odpowiedzialności za cudze czyny występuje sprawca bezpośredni oraz pośredni, który w razie zaistnienia określonych okoliczności odpowiada za skutki zaistnienia przyczyny sprawczej szkody.

W przypadku funkcjonariuszy państwowych, państwowych osób prawnych i samorządowych odrębną i samodzielną podstawę odpowiedzialności jednostek za szkody przez nich wyrządzone stanowią artykuły od 417 k.c. i następne. Wedle zasad w nich wyrażanych zdarzenia, które rodzą odpowiedzialność odszkodowawczą tych jednostek polegają przede wszystkim na bezprawnym zachowaniu ich funkcjonariusza przy wykonywaniu powierzonych mu obowiązków. Jeżeli przy tym między zdarzeniem a powstałą szkodą istnieje normalny związek przyczynowy, jednostka ta winna naprawić powstałą szkodę.

Podstawową przesłanką tej odpowiedzialności jest to, aby zachowanie funkcjonariuszy miało charakter bezprawny, rozumiany jako sprzeczność działania lub zaniechania z szeroko pojętym porządkiem prawnym, który obejmuje nie tylko przepisy prawa podmiotowego i zasady współżycia społecznego, lecz również ogólny obowiązek ostrożności jaką każdy w społeczeństwie powinien zachować, aby nie wyrządzić szkody. (porównaj: orzeczenia Sądu Najwyższego z 21 października 1970 roku, OSPiKA z 1972 poz. 41, z 12 maja 1972 roku, OSN z 1973 poz. 28 oraz z 17 września 1975 roku, OSN 1976 poz. 85)

Bez znaczenia jest natomiast, który konkretnie funkcjonariusz działał w taki sposób – dla przyjęcia odpowiedzialności jednostki wystarczy wykazać, że zachowania takiego (działania lub zaniechania) dopuścił się członek określonego zespołu, albo szkoda powstała w związku z zaniedbaniem obowiązków przez funkcjonariuszy nadzorujących określone dziedziny działalności.

W niniejszej sprawie powód wskazywał na zastosowanie przez stomatologa błędnego w jego ocenie leczenia podczas odbywania przez niego kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w C. przez okres 12 miesięcy. W okresie tym nie wykonano powodowi zdjęcia rentgenowskiego, na skutek czego wyrwano powodowi trzy zęby, z czego dwa zęby zdrowe o zdrowych korzeniach. Zdaniem powoda wykonanie zdjęcia rentgenowskiego mogłoby zapobiec wyrwaniu zdrowych zębów.

Sąd dokonał więc oceny roszczeń powoda – związany zakresem żądania – w oparciu o art. 23 k.c., art. 24 k.c. oraz art. 448 k.c.

Dla przyjęcia odpowiedzialności za zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych zgodnie z art. 24 k.c. konieczne jest zaistnienie 3 przesłanek, a więc oprócz bezprawności działania sprawcy również dwie inne przesłanki, tj.: istnienia dobra osobistego podlegającego ochronie, jego naruszenia lub zagrożenia.

Bezprawność działania pozwanego jest objęta domniemaniem prawnym, co oznacza, że powód nie musi jej wykazywać. Samo zaś stwierdzenie bezprawności zachowania pozwanego jest tylko jedną z trzech przesłanek jego odpowiedzialności. Nie może więc samo przez się prowadzić do odpowiedzialności pozwanego. Odpowiedzialność ta powstaje dopiero z chwilą jednoczesnego spełnienia powyższych trzech przesłanek.

Zgodnie z ogólną zasadą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. – co do której powód został pouczony (porównaj: protokół rozprawy z dnia 16/05/2017r. k. 55v) – w przedmiotowej sprawie ciężar wykazania istnienia dobra osobistego podlegającego ochronie oraz faktu jego naruszenia spoczywał na powodzie jako osobie, która z faktów tych wywodzi określone skutki prawne. Powód mógł wykazać powyższe fakty wszelakimi dowodami. W przypadku zaś skutecznego wykazania naruszenia dobra osobistego pozwany mógłby zwolnić się z odpowiedzialności dopiero poprzez wykazanie, iż jego działanie (zaniechanie) nie miało charakteru bezprawnego – tj. było zgodne z wiążącym go prawem (domniemanie bezprawności działania).

Powód wskazał w treści pozwu, iż doszło do naruszenia jego dobra osobistego przez zastosowanie błędnego leczenia stomatologicznego. Precyzując swoje żądanie powód wskazał, iż przez 12 miesięcy miał leczonego zęba – górną siódmkę, był on rozwiercany i zaklejany przez cały ten okres, nie zostało jednak wykonane zdjęcie rentgenowskie, co doprowadziło do wyrwania dwóch innych zębów – w szczęce dolnej, które były zdrowe o zdrowych korzeniach. Powód nie potrafił jednak wskazać, w jakim okresie odbyło się to błędne leczenie stomatologiczne.

W toku niniejszego postępowania powód nie wykazał jednak, aby faktycznie doszło do naruszenia jego dobra osobistego.

Z dopuszczonego w niniejszej sprawie dowodu – na wniosek powoda – w postaci książki zdrowia dołączonej do akt sprawy Sądu Rejonowego w Słupsku wynika, iż powód często uskarżał się na bóle zębów i z tego też względu systematycznie korzystał z pomocy stomatologa. W wyniku zastosowanego leczenia wyleczono powodowi 6 zębów, a zęby, których nie udało się wyleczyć, zostały wyrwane. Wbrew twierdzeniom powoda, z książki zdrowia nie wynika, aby wyrwano mu zęby zdrowe bądź aby doszło do jakiegokolwiek błędu w sztuce lekarskiej. Wręcz przeciwnie, oba zęby, które w ocenie powoda były zdrowe, miały zgorzele, które doprowadziły do martwicy zęba i pomimo zastosowanego leczenia zębów nie udało się uratować. Z książki zdrowia wynika, iż strona pozwana reagowała na wszelkie zgłoszenia powoda dotyczące jego złego samopoczucia, bólu zęba czy innych dolegliwości. Z wielości wpisów w tym dokumencie wynika, że powód wielokrotnie sygnalizował różne dolegliwości i żaden z tych sygnałów nie został zignorowany. W ocenie Sądu P. M. nie wykazał, zgodnie z ogólną regułą dowodową, że doznał krzywdy z uwagi na zachowanie strony pozwanej. Powód nie zaproponował żadnego innego dowodu, zwłaszcza dowodu ze świadka bądź opinii biegłego, które potwierdziłyby wywodzone przez powoda okoliczności, w szczególności, że doszło do jakichkolwiek uchybień w zastosowanym leczeniu.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby strona pozwana była odpowiedzialna za jakiegokolwiek błędy w sztuce lekarskiej stomatologicznej zastosowanej w leczeniu zębów powoda.

Mając na uwadze powyższe w niniejszej sprawie nie zaistniała, a przynajmniej nie została przez powoda wykazana, przesłanka odpowiedzialności pozwanego względem powoda w świetle powołanych wyżej przepisów. Stąd też roszczenie powoda o zadośćuczynienie nie zasługiwało na uwzględnienie, wobec czego Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne, o czym orzekł w pkt 1-ym sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 2-im wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w powoda, z uwagi na fakt, że przegrał proces w całości. Strona pozwana poniosła następujące niezbędne koszty procesu: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 240,00 zł, którego kwota została ustalona stosownie do § 8 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm.).